

Resumé – český jazyk

Název: Právní problematika operací s cennými papíry a finančními deriváty

Title: Legal issues of transactions with securities and financial derivatives

Klíčová slova: deriváty, cenné papíry, kapitálový trh

Key words: derivatives, securities, capital market

Resumé:

Jak již bylo předesláno v úvodu této práce, klíčovým aspektem hospodářského vývoje byla a stále je způsob, jak finančních plateb a získávání finančních prostředků. Od počátků uvedení cenných papírů a finančních derivátů na trh se metody obchodování s nimi stávaly stále sofistikovanější a tím nabývala na důležitosti i potřeba jejich právního vymezení a posouzení při jejich používání. S ohledem na současný význam těchto finančních instrumentů, které stále více ovlivňují hospodářský i společenský život mnoha zemí, resp. při současné globální ekonomické provázanosti celý svět, jsem se rozhodla tuto oblast alespoň rámcově rozebrat z právního hlediska ve své diplomové práci.

Diplomová práce analyzuje především regulaci cenných papírů, finančních derivátů a obchodování s nimi v českém právním systému s cílem upozornit na nedostatky, které mohou v praxi vést k nejednoznačné interpretaci a snaží se přispět k odstranění těchto nedostatků. Těžiště práce spočívá v porovnání institucionální struktury trhů s cennými papíry v České republice a vnějším světem a zachycení nejnovějších trendů na těchto trzích, včetně regulačních reforem a jejich dopad z právního hlediska. V neposlední řadě je záměrem této práce zhodnotit současný stav na finančních trzích s cílem objasnit příčiny a možné vývoj v této oblasti.

První část práce se věnuje cenným papírům, jejich třídění a funkcím, které mohou plnit. Analyzuje se zde pojem cenný papír a nakládání s ním z pohledu českého právního řádu. Zároveň zde jsou nastíněny nejasnosti v legislativě, která se otázkou cenných papírů zabývá. Tato kapitola rovněž krátce pojednává o nových pravomocích Centrálního depozitáře cenných papírů, který se stal k 1. lednu 2012 jedinou institucí, která vede v České republice evidenci zaknihovaných cenných papírů.

Finanční deriváty, jejich možné funkce, třídění a základní typy jsou vymezeny v kapitole druhé. Rovněž zde jsou zmíněny jednotlivé typy finančních derivátů, a to nejen

klasické zavedené druhy, ale i deriváty nově vzniklé. V této části se věnuje nemalý prostor hodnocení dosavadní právní úpravy finančních derivátů, přičemž je zde vysvětlen rozdíl mezi cennými papíry a finančními deriváty z obecného hlediska a těmi, které jsou zároveň investičními nástroji, nebo-li předměty obchodování na kapitálovém trhu.

Následující část se orientuje na trhy cenných papírů a finančních derivátů v České republice a ve světě. V úvodu kapitoly je popsán trh s investičními nástroji a jeho specifika, dále se tato část zabývá jednotlivými burzovními institucemi, jejich komparací a postihnutí nejnovějších vývojových trendů na těchto trzích včetně regulatorních reforem z právního hlediska. Hodnotí se zde i povinnost implementovat do českého právního řádu evropské předpisy, upravující oblast kapitálového trhu a vliv těchto předpisů na současnou situaci trhů cenných papírů a finančních derivátů.

Regulaci a dohledu nad kapitálovým trhem se věnuje poslední kapitola této práce. Pojednává se zde o současném stavu dohledu nad českým kapitálovým trhem a srovnání jednotlivých modelů institucionálního uspořádání finančního dohledu. Tato část zejména analyzuje harmonizační proces Evropské unie v oblasti dohledu nad finančními trhy a hodnotí možné přínosy i rizika, která České republice vlivem implementace evropských předpisů vznikají.